

P.Z. br. 6

HRVATSKI SABOR

KLASA: 140-01/16-01/01

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 25. veljače 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika SDP-a i Klub zastupnika HSU-a i Nezavisne liste Stipe Petrine i nezavisnih zastupnika, aktom od 23. veljače 2016. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njihovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klubovi su odredili prof. dr. sc. Miranda Mrišića, Silvana Hrelju, Milanku Opačić, Ingrid Antičević Marinović, Gordanu Sobol i Dragicu Zgrebec, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

akademik **Željko Reiner**

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a
KLUB ZASTUPNIKA HSU-a i NEZAVISNE LISTE
STIPE PETRINE I NEZAVISNIH ZASTUPNIKA**

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, 23. veljače 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a I Klub zastupnika HSU-a i Nezavisne liste Stipe Petrine i nezavisnih zastupnika, podnosi Prijedlog zakona o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Mirando Mrsić, Silvano Hrelja, Milanka Opačić, Ingrid Antičević Marinović, Gordana Sobol, Dragica Zgrebec.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

**KLUB ZASTUPNIKA HSU-a i NEZAVISNE
LISTE STIPE PETRINE I
NEZAVISNIH ZASTUPNIKA**

Silvano Hrelja

**KLUB ZASTUPNIKA SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE HRVATSKE
KLUB ZASTUPNIKA HRVATSKE STRANKE UMIROVLJENIKA I NEZAVISNE
LISTE STIPE PETRINE I NEZAVISNIH ZASTUPNIKA**

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI
ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU**

Zagreb, veljača 2016.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10. i 5/14.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENOM DOPUNOM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA

Unatoč zakonima o pravu na jednaku plaću, žene u EU još uvijek su u prosjeku 16 posto manje plaćene od muškaraca i imaju niže mirovine čak 39 posto,. Usporedbom godišnjih plaća muškaraca i žena, proizlazi da žene od 2. studenoga do kraja godine rade besplatno, što znači da rade 59 dana dulje godišnje za istu plaću kao i muškarci. U Hrvatskoj prosječne razlike u plaći između spolova u Hrvatskoj iznose 7,4 % . Ukupne razlike između spolova u zaradi su razlike između prosječne godišnje zarade žena i muškaraca.

Žene se u svom radnom vijeku suočavaju s nižom zaradom po satu u odnosu na muškarce. Imaju manji broj plaćenih radnih sati nego muškarci te niže stope zapošljavanja. Žene u velikom broju slučajeva zbog roditeljskog i porodičnog dopusta, skrbi o djeci i starijim članovima obitelji imaju prekid u karijeri ili manju plaću. Prosječne razlike u ukupnoj zaradi u Hrvatskoj iznose 23,0% (prosječne razlike u ukupnoj zaradi u EU-u iznose 41,1%).

Osim u materijalnom položaju žene su neravnopravne i u rukovodećim pozicijama. Muškarci prevladavaju na rukovodećim položajima u svakom sektoru te češće od žena dobivaju promaknuće. Posljedica toga su i bolje plaće muškaraca. Žene u prosjeku više preuzimaju neplaćene poslove nego muškarci. Rade kraće i često na pola radnog vremena kako bi mogle uskladiti svoje obiteljske odgovornosti s poslom za koji dobivaju plaću. Na mogućnosti žena da napreduju na radnim mjestima i primaju veće plaće utječu i njihove obiteljske odgovornosti.

Razlika u plaćama između muškaraca i žena povećava se kada žene imaju djecu i kada rade na pola radnog vremena. Od tri žene na tržištu rada najmanje jedna ne radi puno radno vrijeme, dok samo jedan od deset muškaraca učini isto. Žene su zbog svoje reproduktivne uloge te brige o djeci puno sklonije izbivati određeno razdoblje s tržišta rada. Ti prekidi karijere utječu ne samo na visinu satnice i plaću, nego i na visinu mirovine. Zbog razlike u plaćama muškaraca i žena, žene tijekom svojeg života zarađuju manje pa stoga imaju manje mirovine i u starosti im prijete veća opasnost od siromaštva. Prema podacima EU u 2012. siromaštvo je prijeto 21,7 % žena u dobi od 65 godina i više, dok je kod muškaraca taj postotak iznosio 16,3%.

Tijekom svog života ukoliko rodi dvoje djece žena izbiva iz radnog procesa prosječno pet godina. Osim u prvih šest mjeseci naknada plaće je limitirana i u većini slučajeva

manja od redovitih primanja. Smanjenje primanja odražava se i na doprinose koji se uplaćuju u prvi i drugi stup mirovinskoga osiguranja. U svrhu poboljšanja položaja žene na tržištu rada stoga predlažemo izmjene Zakona tako da se osiguranicima omogućava povoljniji izračun vrijednosnog boda za vrijeme rodiljnog i porodiljnog dopusta. Sadašnji izračun vrijednosnog boda u kojem je polazište naknada plaće, a ne stvarna plaća, stavlja žene u neravnopravan položaj s muškarcima. Zato se predlaže da se kao polazna veličina uzima plaća odnosno naknada plaće koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini u kojoj je započeto korištenje rodiljnog odnosno porodiljnog dopusta, ako je to za osiguranika povoljnije.

Predložene izmjene Zakona u skladu su sa pronatalitetnom politikom koju je potrebno voditi u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE MIJENJA

Tekst odredbe Zakona o mirovinskom osiguranju koja se mijenja dan je u prilogu ovoga zakona.

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI
ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU**

Članak 1.

U Zakonu o mirovinskom osiguranju («Narodne novine», br. 157/013., 33/015., 93/015., i 151/014) u članku 84. iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, za vrijeme kada je osiguranik ostvario naknadu plaće zbog privremene spriječenosti za rad zbog korištenja roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta prema propisima o zdravstvenom osiguranju, ako je to za osiguranika povoljnije, kao osnovica za izračun vrijednosnih bodova razmjerno vremenu provedenom na roditeljnog, odnosno roditeljskom dopustu uzima se plaća, odnosno naknada plaće koju je ostvario u godini koja prethodi godini u kojoj je započelo korištenje roditeljnog, odnosno roditeljskog dopusta.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI

Članak 1.

Novim stavkom 3. članka 84. Zakona o mirovinskom osiguranju osigurava se povoljniji izračun mirovine za osiguranike koji su koristili naknadu plaće zbog korištenja roditeljskog, odnosno roditeljskog dopusta. Sadašnji izračun vrijednosnog boda u kojem je polazna veličina naknada plaće, u većini slučajeva nepovoljniji je u odnosu na plaću koju bi osiguranik ostvario da je radio. Stoga se predlaže da se kao polazna veličina uzima plaća, odnosno naknada plaće koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini u kojoj je započelo korištenje roditeljskog, odnosno roditeljskog dopusta, ako je to za osiguranika povoljnije. Na predloženi način se i u ostvarivanju prava iz mirovinskog osiguranja osigurava pronatalitetna politika u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Ovom odredbom uređuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE MIJENJA

(Narodne novine: br. 157/013. od 24. ožujka 2013.)

Članak 84.

(1) Kada je osiguranik tijekom kalendarske godine ostvario naknadu plaće prema kojoj je propisana obveza obračunavanja doprinosa prema propisima o doprinosima za obvezna osiguranja, za izračun vrijednosnih bodova uzima se iznos naknade, odnosno osnovice prema kojoj su obračunati doprinosi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada je osiguranik ostvario naknadu plaće zbog privremene nesposobnosti za rad prema propisima o zdravstvenom osiguranju u razdoblju do 31. prosinca 1998., za to razdoblje uzimaju se prosječni vrijednosni bodovi iz razdoblja u kojem je osiguranik ostvario plaću, odnosno osnovicu osiguranja.